

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 12 december 2024

Saken

Omställningsstudiestöd; retroaktiv
beviljning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet i den del som det överklagade beslutet inte har ändrats genom CSN:s beslut den 8 januari 2025.

Överklagandenämndens beslut får enligt 47 § andra stycket lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

Den 9 juni 2024 ansökte NN om omställningsstudiestöd om 60 procent av heltid för studier på en YH-utbildning till ambulanssjukvårdare under tiden den 26 augusti 2024 – den 30 maj 2025. I sin ansökan uppgav NN att hon kommer att arbeta på 40 procent av heltid under studietiden.

Den 6 december 2024 beslutade CSN att bevilja NN omställningsstudiestöd på 60 procent av heltid för veckorna 35-52 år 2024 samt för veckorna 1-22 år 2025.

Samma dag, den 6 december 2024, gav NN in blanketten "Anmälan om ändringar för omställningsstudiestöd" där hon nu ansökte om omställningsstudiestöd på heltid för perioden den 26 augusti 2024 – den 30 maj 2025. NN uppgav nu att hon inte skulle arbeta alls under studietiden.

Den 12 december 2024 beslutade CSN att delvis ändra det tidigare beslutet på så sätt att NN nu beviljades omställningsstudiestöd på heltid för veckorna 46-52 år 2024 samt för veckorna 1-22 år 2025 och på 60 procent av heltid för veckorna 35-45 år 2024. CSN motiverade beslutet med att NN inte kan få omställningsstudiestöd på heltid från början av den period hon har sökt, något som beror på att hennes ändring kom in för sent i och med att omställningsstudiestöd får beviljas för högst fyra kalenderveckor före den kalendervecka då ansökan kom till CSN.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. När hon först ansökte om omställningsstudiestöd fyllde hon i att hon skulle arbeta 40 procent och att hon därför sökte omställningsstudiestöd på 60 procent. Hon insåg dock senare att hon inte skulle hinna med studierna som planerat om hon samtidigt arbetade. Den 7 juli ändrade hon till 100 procent, men tyvärr inte på rätt ställe utan det gällde en studiemedelsansökan. Under hela tiden hon har väntat på att få stödet beviljat har hon varit i kontakt med CSN vid flera tillfällen för att fråga om när ett beslut kunde komma eftersom hon saknade annan inkomst och hade en familj att försörja. Inte vid något tillfälle informerades hon om att hon borde ändra sin ansökan om omställningsstudiestöd till att avse 100 procent.

Efter att ha omprövat NN:s ärende beslutade CSN, den 8 januari 2025, att delvis ändra det överklagade beslutet på så sätt att NN nu även beviljades omställningsstudiestöd på heltid för vecka 45 år 2024.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att CSN funnit skäl att delvis ändra det överklagade beslutet på så sätt att NN kan beviljas omställningsstudiestöd på heltid även för vecka 45 år 2024, detta då vecka 45 faller inom ramen för den retroaktivitetsperiod om fyra veckor före den vecka som anmälan om ändring av sökt stöd kom in till CSN. CSN har inte funnit skäl att ändra beslutet för veckorna 35-44 år 2024.

På begäran av nämnden gav CSN, genom dess rättsavdelning, därefter in ett yttrande i ärendet avseende frågan om retroaktiv beviljning. I yttrandet redogjorde CSN för de olika turer som har varit i NN:s ärende kopplade till ansökningar gällande både studiemedel och omställningsstudiestöd. CSN anförde också i huvudsak följande. Omställningsstudiestöd beviljas enligt 31 § lagen om omställningsstudiestöd efter ansökan. Varje yrkande om mer omställningsstudiestöd, än vad den studerande tidigare har yrkat om, fordrar därmed en ny ansökan. Den som har ansökt om omställningsstudiestöd för en tidsperiod, och som vill ansöka om mer stöd för en helt ny period, för ytterligare tid, eller stöd med en högre andel av helt stöd under samma period, måste därför lämna in en ny ansökan. Detsamma gäller en studerande som har ansökt om omställningsstudiebidrag och som vill ansöka om mer stöd i form av omställningsstudielån. Retroaktivitetsbestämmelsen i 30 § förordningen om omställningsstudiestöd gäller i förhållande till den kalendervecka då en ansökan kom in till CSN. Bestämmelsen gäller således varje ny ansökan som den studerande lämnar in, och i förhållande till de nya yrkanden som en sådan ny ansökan innehåller. I de fall den studerande vill yrka om mer omställningsstudiestöd än han eller hon tidigare har yrkat om, krävs med andra ord en ny ansökan. Ytterligare omställningsstudiestöd, enligt nya yrkanden i en ny ansökan, kan lämnas för högst fyra kalenderveckor före den vecka då den nya ansökan lämnades in till CSN. På studiemedelsområdet har CSN meddelat föreskrifter som i praktiken innebär att en ny ansökan om ytterligare studiemedel under en beviljningsperiod alltid kan bifallas i sin helhet, om den nya ansökan kommer in senast den sista dagen i beviljningsperioden. CSN har dock inte meddelat några motsvarande föreskrifter inom omställningsstudiestödsområdet, varför 30 § förordningen om omställningsstudiestöd gäller utan undantag. En studerande, som har ansökt om omställningsstudiestöd för 50 procent av heltid under en viss tidsperiod, och som först senare lämnar in en ny

ansökan om helt omställningsstudiestöd under samma period, kan därför få helt stöd tidigast fr.o.m. fyra kalenderveckor före den vecka då den nya ansökan kom in till CSN. I det aktuella ärendet har NN den 9 juni 2024 ansökt om omställningsstudiestöd på 60 procent under perioden vecka 35 år 2024 – vecka 22 år 2025. Först den 6 december 2024 har hon, i form av en ändringsblankett, lämnat in en ny ansökan i vilken hon yrkat om helt omställningsstudiestöd för samma period. Helt omställningsstudiestöd kan därför lämnas tidigast fr.o.m. fyra kalenderveckor före den vecka då hennes ansökan om ytterligare omställningsstudiestöd kom in till CSN. Den nya ansökan, med yrkande om helt stöd, kom in till CSN fredagen den 6 december, dvs. under vecka 49 år 2024, och helt stöd kan därmed lämnas tidigast fr.o.m. vecka 45 år 2024. Det förhållandet att NN den 7 juli 2024 har ansökt om en annan typ av studiestöd, helt studiemedel, för veckorna 35 år 2024 – 22 år 2025, saknar i sammanhanget betydelse. CSN anser att NN kan beviljas helt omställningsstudiestöd även för vecka 45 år 2024 men att överklagandet i övrigt ska avslås.

NN har fått ta del av CSN:s yttrande och har givits möjlighet att lämna synpunkter på det, men har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

Enligt 31 § lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd beviljas omställningsstudiestöd efter ansökan. En studerande får begränsa sin ansökan till att avse endast omställningsstudiebidrag.

Av 30 § förordningen (2022:857) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd får beviljas för högst ett år i sänder och för högst fyra kalenderveckor före den kalendervecka då ansökan kom in till Centrala studiestödsnämnden.

Centrala studiestödsnämnden får meddela närmare föreskrifter om för vilken tid omställningsstudiestöd får beviljas enligt första stycket.

Överklagandenämndens bedömning

NN anser sig ha fått bristande information från CSN när det gäller hennes ansökan om omställningsstudiestöd. Av utredningen i ärendet framgår dock inte att det förekommit några felaktigheter i handläggningen av NN:s ärende av sådan karaktär att de skulle föranleda ett beslut om återförvisning eller liknande från nämnden på formella grunder.

Nämnden konstaterar härefter att annat inte har framkommit än att NN först har ansökt om omställningsstudiestöd på 60 procent av heltid för perioden vecka 35 år 2024 – vecka 22 år 2025 och därefter, den 6 december 2024, har givit in en ändringsblankett till CSN där hon har yrkat att få omställningsstudiestöd för heltid avseende samma period. Ytterligare omställningsstudiestöd, enligt nya yrkanden i en ny ansökan, kan lämnas för högst fyra kalenderveckor före den vecka då den nya ansökan lämnades in till CSN. Då NN:s ansökan om helt omställningsstudiestöd kom

in till CSN först den 6 december 2024, har den kommit för sent för att omställningsstudiestöd på heltid ska kunna beviljas från en tidigare tidpunkt än vad CSN numera har beslutat (vecka 45). Överklagandet ska därför avslås i den del som det överklagade beslutet inte har ändrats genom CSN:s beslut den 8 januari 2025.

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Helena Söderberg och Jenny Twana efter föredragning av föredraganden Annelie Nordin

Beslutet har signerats digitalt av myndighetschefen Robert Dalman

Kopia till CSN och CSN:s Rättsavdelning